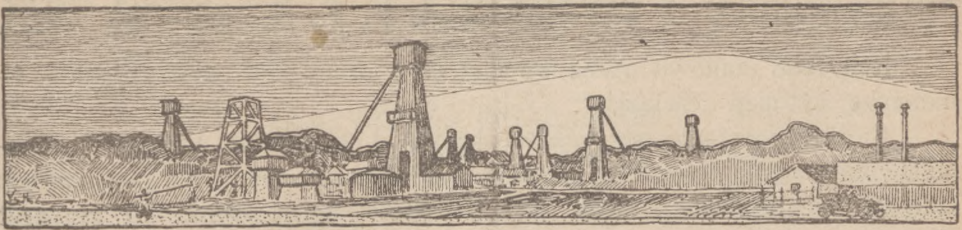
ROCZNIK VIII. MAJ 1929 NR 5

NAFTA

ORGAN ZWIĄZKU POLSKICH PRZEMYSŁOWCÓW NAFTOWYCH WE LWOWIE

SIEDZIBA REDAKCJI I ADMINISTRACJI: **LWÓW, ULICA LEONA SAPIEHY L. 3**

WYCHODZI RAZ NA MIESIĄC. — CENA ZESZYTU 0·50 ZŁ. — CZŁONKOWIE ZWIĄZKU POLSKICH PRZEMYSŁOWCÓW NAFTOWYCH OTRZYMUJĄ CZASOPISMO BEZPŁATNIE. — CENY OGŁOSZEŃ: CAŁA STRONA 50 ZŁ., PÓŁ STRONY 30 ZŁ., ĆWIERĆ STRONY 18 ZŁ. — RACHUNEK P. K. O. 148.476

REDAKTOR ODPOWIEDZIALNY: **SYLWESTER ZAJĄCZKOWSKI**

WALNE ZGROMADZENIE

ZWIĄZKU POLSKICH PRZEMYSŁOWCÓW NAFTOWYCH

SPÓŁDZIELNI Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ WE LWOWIE

odbędzie się w sobotę dnia 8-go czerwca 1929 r. o godzinie 17-tej w sali obrad Banku Naftowego we Lwowie, przy ulicy Leona Sapiehy 3, I. p., z następującym porządkiem dziennym:

1. Odczytanie protokółu ostatniego Walnego Zgromadzenia,
2. Sprawozdanie Dyrekcji i Komisji Rewizyjnej,
3. Zatwierdzenie zamknięć rachunkowych za rok 1928 i udzielenie absolutorjum Radzie Nadzorczej i Dyrekcji,
4. Zmiana §§: 4, 5, 6, 8, 14, 16 i 24 statutu „Związku".
5. Wybór członków Rady Nadzorczej w miejsce ustępujących w myśl § 14.
6. Wnioski i interpelacje.

ZA RADĘ NADZORCZĄ:

Sekretarz: *Juljan Winiarz*

Przewodniczący: *Inż. Marjan Wieleżyński*

Sprawozdanie z czynności Z. P. P. N. za rok 1928.

Rok 1928 stanowił okres wewnętrznej pracy nad wzmocnieniem finansowej sytuacji „Związku“.

Ciężkie położenie gospodarcze kraju, a specjalnie kryzys w przemyśle naftowym, wywołany głównie spadkiem produkcji nie pozostał bez wpływu na przedsiębiorstwa w „Związku“ zgrupowane. Tu wykazał „Związek“ wielką żywotność zasilając swych członków kredytem zaliczkowym i ułatwiając im przetrwanie okresu, wielce niepomyślnego dla producentów ropy.

Niezawsze jednak były środki materjalne „Związku“ dostatecznemi — a trudności finansowe firm związkowych, wywołały zkolei pewne trudności dla samej instytucji. Tu znowu wykazał „Związek“ swą zwartość i karność organizacyjną: szereg najpoważniejszych jego członków wpłacił dobrowolnie kwotę około 60.000·— zł. na utworzenie „funduszu pokrycia strat“ — a to w zrozumieniu konieczności utrzymania sprawności „Związku“ i ułatwienia mu dalszej normalnej działalności.

Nie mogliśmy niestety stwierdzić tego zrozumienia celów „Związku“ u czynników rządowych, a w pierwszej linji w kierownictwie „Polminu“. Jaskrawo wystąpił tu zygzak rządowej polityki naftowej, lub lepiej brak tej polityki. Bo oto ledwo przed rokiem pisaliśmy w naszem sprawozdaniu: „Widomym znakiem współpracy, jaka w ubiegłym roku z Państwowemi Zakładami Naftowemi została nawiązaną, jest fakt, że „Polmin“ stał się członkiem naszej spółdzielni. Jest to objaw wskazujący, że wśród czynników miarodajnych, idea twórczego współdziałania z naszą organizacją zyskuje coraz więcej uznania i pozwala żywić nadzieję, że niebawem dotrze ona może nawet i do tych organów Ministerstwa Przemysłu i Handlu, które ponoszą odpowiedzialność za kierunek polityki naftowej“.

Tymczasem... Długotrwała (od r. 1924) umowa o komisowy zakup ropy od naszych członków dla „Polminu“, formalnie co roku odnawiana — nie została na rok 1929-ty odnowioną, ponieważ „kartelowe postanowienia nie pozwalają na jej przedłużenie“.

Nie pomogły liczne interwencje, telegramy, konferencje i pisma; nie pomogły przychylne opinje samych referentów „Polminu“, o korzyściach przedłużenia tej umowy. „Polmin“ zrzekł się, dobrowolnie zwiększenia kontyngentu przeróbki ropy o 100 wagonów miesięcznie i pozbawił szereg czystych producentów zapewnienia stałego zbytu ropy. I to wszystko w czasie, gdy inne rafinerje zdobywają gdzie mogą każdy wagon ropy — uzgadniając te zdobycze mniej lub więcej formalnie z postanowieniami kartelowemi; w czasie, gdy organizacje handlowe „Polminu“ wołają „brak nam produktów“; w czasie gdy podobno panuje w sferach rządzących hasło uzdrowienia przemysłu naftowego przez popieranie produkcji ropy.

Przechodzimy do sprawozdania z czynności za rok ubiegły, podając poniżej ilość i wysokość wpłaconych udziałów:

z dniem	31. XII. 1923.	członków	360	z wpłaconemi udziałami	13.096·— zł.
„	31. XII. 1927.	„	381	„ „	153.966·— „
„	31. XII. 1928.	„	297 *)	„ „	160 061·— „

STATYSTYKA DZIAŁALNOŚCI

Rok	Obroty w złotych	Administracja złotych	Administracja %	Zeskontowano weksli sztuk	Zeskontowano weksli na kwotę zł.	Zakupiono ropy w kg.
1924	5,856 508·29	19.690·—	3·30	434	1,130.176 68	24.5000
1927	20,022.655·93	37.862·93	1·89	1.300	3,030.722 60	480.5528
1928	19,612.757·84	39.055·43	1·99	1.571	3,395.124·41	386.8979

Pewna zniżka obrotów powstała przez ostrożniejszą działalność kredytową oraz przez zmniejszony skup ropy, wywołany nieodnowieniem umowy komisowej. Nieznaczna podwyżka procentowa wydatków na administrację, tłumaczy się zwiększonemi kosztami prawnemi i mniejszym obrotem.

W lutym ub. roku wznowiliśmy wydawnictwo naszego organu „Nafty“ pod kierunkiem utworzonego Komitetu Redakcyjnego.

Ostatnie tygodnie ubiegłego roku, przyniosły rozważania na temat wzmocnienia naszej organizacji przez wciągnięcie szerszego grona producentów do współpracy, przez zwalczenie pewnych bezpodstawnych uprzedzeń polityczno-narodowościowych i przez rozszerzenie działalności „Związku P. P. N.“ w kierunku zgrupowania w nim całego polskiego, t. j. krajowego przemysłu.

Wynikiem tych rozważań są wnioski Rady Nadzorczej na zmianę szeregu §§ statutu „Związku“ oraz na zmianę składu jego Zarządu, które to wnioski będą Walnemu Zgromadzeniu przedstawione.

Bilans Związku Polskich Przemysłowców Naftowych

z dniem 31. grudnia 1928 roku

	Stan czynny zł.	Stan bierny zł.
Weksle	898.128·15	
Gotówka w kasie i bankach . . .	6.227·19	
Dłużnicy w rachunkach bieżących . .	412.592·41	
Efekty	9.811·—	
Ruchomości	161·—	
Pawilon „Nafta“	1·—	
Towary	1.762·32	
Skorowidz naftowy	1·—	
Mapy terenów państw. i mapy katastral.	1.024·27	
Ropa	816·—	
Odsetki zapłacone zgóry	11.470·46	
Dubiosa	1·—	
Do przeniesienia . .		

*) na mocy postanowień statutu wykluczono w ub. r. 92 członków, którzy nie mieli pełnowpłaconych udziałów.

	Stan czynny zł.	Stan bierny zł.
Z przeniesienia . .		
Kapitał udziałowy		160.061·—
Udziały wykluczonych członków . .		351·—
Fundusz rezerwowy		52.349·44
Fundusz pokrycia strat		59.020·—
Fundusz specjalny		3.782.38
Fundusz odpraw		2.000·—
Redyskont weksli		864.943·15
Wierzyciele w rachunkach bieżących .		181.789·17
Niepodjęta dywidenda		1.012·57
Odsetki pobrane zgóry		13.042 22
Zysk za rok 1928		3.644·87
	1,341.995·80	1,341.995·80

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW

z dniem 31. grudnia 1928 roku.

	Straty zł.	Zyski zł.
Administracja	39.055·43	
Podatki i należytości skarbowe . .	3.170·22	
Miesięcznik „Nafta“	1.413·50	
Odpisy	1.483·31	
Zysk za rok 1928	3.644·87	
Odsetki		28.854.23
Prowizja z komisowej sprzedaży ropy .		12.065·92
Dochód z pawilonu na „Targach Wschod.“		1.891·84
Inne dochody		5.955·34
	48.767·33	48.767·33

DYREKCJA:

Winiarz Juljan
Zajączkowski Sylwester
Kosakiewicz Stefanja

RADA NADZORCZA:

Inż. Brzozowski Jan
Inż. Dunka de Sajo Władysław
Inż. Machnicki Roman
Mikuli Henryk
Dr. Roehr Ludwik
Sulimirski Wit
Dr. Szajna Władysław
Inż. Szczepanowski Stanisław
Taylor Bertie
Dr. Vincenz Stanisław
Inż. Wieleżyński Marjan
Dr. Wojciechowski Bronisław

Z Krajowego Towarzystwa Naftowego

Dnia 27. ub. m. odbyło się w sali posiedzeń Izby Przemysłowo - Handlowej we Lwowie pod przewodnictwem prezesa Władysława Długosza doroczne walne zgromadzenie Krajowego Towarzystwa Naftowego.

Zgromadzenie to różniło się znacznie i korzystnie od przeszłorocznego zarówno liczbą uczestników, których rok temu było przy głosowaniach około dwudziestu, teraz zaś bezmała trzy razy tyle, a również poziomem obrad i sposobem załatwiania spraw.

Na zebraniu przeszłorocznem reprezentanci wielkich firm zagranicznych wówczas inspirowanych z Wiednia, nie dopuścili do wypowiedzenia się Kraj. Tow. Naft. w najżywotniejszych sprawach przemysłu, gdyż widocznie nie mieli instrukcyj od swych szefów co do stanowiska jakie mają zająć, zaś sami nie mieli prawa się oświadczać. Zepchnęli zatem z porządku dziennego sprawę rezolucyj uchwalonych potem w Związku Polskich Przemysłowców Naftowych i ogłoszonych w „Nafcie".

Rok temu wydawało się, że Kraj. Tow. Naft. dogorywa i że po złamaniu wpływu krajowych przemysłowców w r. 1922 na walnem Zgromadzeniu, na którem było około 200 uczestników, idziemy ku jego zupełnemu zanikowi.

Na tegorocznem zgromadzeniu można było zauważyć, że te z czynników krajowych które w r. 1922 przeszły do orszaku firm zagranicznych zniknęły prawie zupełnie, zaś również obie wówczas walczące ze sobą strony poniosły dotkliwe straty: wśród przedsiębiorstw polskich samodzielnych ukazały się mocne szczerby, ale po przeciwnej stronie, życie przeszło do porządku dziennego nad tak buńczucznemi jeszcze niedawno firmami wiedeńskiemi, które zlikwidowały się na rzecz Paryża.

Charakterystyczną cechą tegorocznego walnego zgromadzenia było to, że wnioski członków wyraźnie prononsowanych w kierunku polskiej samodzielności, nie były już ani lekceważone i odrzucane, ani też spychane z porządku dziennego, lecz zostały rzeczowo załatwione.

Gdy więc członkowie Związku Polskich Przemysłowców Naftowych postawili wnioski zmierzające do zapewnienia przemysłowi naftowemu należytej reprezentacji o charakterze publiczno-prawnym, wywołało to długą rzeczową dyskusję i doprowadziło do uchwalenia odnośnych wniosków inż. Władysława Dunki (jednomyślnie) i inż. S. Szczepanowskiego.

Wnioski te uzgodnione w komisji porozumiewawczej, uchwalono w następującem brzmieniu

I. Walne Zgromadzenie Krajowego Towarzystwa Naftowego stwierdza, że przemysł naftowy posiadający w odrodzonej Polsce wyjątkowe znaczenie nie tylko dla rozwoju polskiego życia gospodarczego, lecz i dla interesów obrony Państwa od czasu zaprzestania zwoływania Państwowej

Rady Naftowej nie posiada publiczno-prawnej placówki reprezentującej całość interesów i opinji polskiego przemysłu naftowego.

Podjęte przez Kr. Tow. Naft. starania o powołanie do życia w łonie Lwowskiej Izby Przemysłowo-Handlowej samodzielnej sekcji górniczo-naftowej nie wydały dotychczas pozytywnego rezultatu.

Walne Zgromadzenie K. T. N. w głębokiem przeświadczeniu o konieczności ujęcia organizacji przemysłu naftowego w ramach autorytatywnej instytucji o charakterze publiczno-prawnym zwraca się do p. Ministra Przemysłu i Handlu z gorącą prośbą o bezpośrednie zainteresowanie się powyższym postulatem przemysłu naftowego, zaś do nowo obranej Izby Przemysłowo-Handlowej we Lwowie z prośbą o skuteczne poparcie w Ministerstwie Przemysłu i Handlu odnośnych starań Krajowego Towarzystwa Naftowego.

II. Walne Zgromadzenie Kr. Tow. Naft. stwierdza, że wybory do lwowskiej Izby Handlowej przeprowadzono w drodze planu kompromisu dla przemysłu naftowego krzywdzącego.

Nawet jednak ten plan kompromisu nie został wykonany, gdyż *przedstawiciel „Polminu“ nie otrzymał mandatu*.

Wobec tego Walne Zgromadzenie Kr. Tow. Naft. wzywa reprezentantów przemysłu naftowego, aby zapowiedzieli swą rezygnację z tych mandatów na wypadek jeżeli nie znajdzie się sposób dla zadośćuczynienia postulatom przemysłu naftowego, a Walne Zgromadzenie Kr. Tow. Naft. rezygnację ich uznało za konieczną.

Wreszcie dokonano wyborów uzupełniających do Prezydjum i Wydziału Krajowego Towarzystwa Naftowego. Na prezesa wybrano ponownie przez aklamację p. Władysława Długosza, na zastępcę inż. Wiktora Hłaskę, zaś na członków w miejsce ustępujących oraz zmarłych w bieżącym roku wybrano inż. Jana Brzozowskiego, dyr. inż. Jana Gajla, Józefa Lewickiego, dra. Stanisława Schätzla, dr. Stanisława Tabisza. Ponownie wybrano do Wydziału pp. inż. Mieczysława Longschampsa, inż. Stanisława Szczepanowskiego, Wita Sulimirskiego, dyr. Juljana Winiarza, inż. Tadeusza Gawlika, Henryka Mikulego, dr. Alfreda Kielskiego i dr. Karola Strohla.

* * *

Sprawozdanie biura Kr. Tow. Naft. stanowiło dla zebranych niemal niespodziankę w kierunku ilości załatwionych spraw dla przemysłu żywotnych, wprawdzie inż. Szczepanowski stawiając wniosek udzielenia absolutorjum i wyrażenia podziękowania prezydjum i kierownictwu biura, zauważył słusznie, że wadą sprawozdania jest to, że za mało z niego widać jak dalece *przemysł nasz zbiedniał*, niemniej jednak przestudjowanie tego sprawozdania pokazuje dowodnie, że Kr. Tow. Naftowe spełnia trwale bardzo poważną pracę.

* * *

O ile ostatnie Walne Zgromadzenie Kr. Tow. Naft. doprowadziło naogół do zgodnego załatwiania spraw, to Walne Zgromadzenie odbyte d. 7. marca b. r. wykazało istnienie poważnego rozdźwięku. Na porządku dziennym tego zgromadzenia były wybory do Izb Handlowych we Lwowie i w Krakowie. Do lwowskiej Izby głosowano na listę kompromisową, do której dwu kandydatów wyznaczyły firmy zagraniczne a jednego grupa polskich przedsiębiorstw, natomiast przy wyborze przedstawiciela do Izby krakowskiej wystąpiły zasadnicze przeciwieństwa.

Krajowi przemysłowcy byli zdania, że gdy do Izby Krakowskiej dla przemysłu naftowego zarezerwowano dwa miejsca z których jedno obsadza „Związek Rafinerów" a drugie Krajowe Tow. Naftowe, to kapitał zagraniczny powinien się zadowolić pierwszym z tych mandatów, zaś mandat drugi powinien być oddany prezesowi Kraj. Tow. Naftowego p. Władysławowi Długoszowi.

Wielki kapitał zagraniczny jednak przedtem już postanowił zaanektować dla siebie oba mandaty i pozostawić „krajowców" wogóle bez reprezentacji, to też postanowił i tu przeforsować kandydaturę swego urzędnika.

W głosowaniu otrzymał kandydat kapitału zagranicznego p. Henryk Bleier 54 głosów, zaś p. Władysław Długosz 42 głosów.

Należy wątpić czy zagranicznemu kapitałowi opłacą się takie „zwycięstwa", tembardziej, że jak się dowiadujemy, przeciw temu wyborowi został wniesiony umotywowany protest.

* * *

Ten epizod wyborczy przypomina nam, że bardzo niedawno byliśmy o włos prawie od zupełnego zwichnięcia tego organu, jakim Krajowe Towarzystwo było przez lat dziesiątki, mianowicie od jesieni 1928 był forsowany projekt aby Towarzystwo zostało zmienione wyłącznie na reprezentację interesów materjalnych, poddaną pod wyłączny wpływ obcego wielkiego kapitału.

Wedle tego projektu mieli być wykluczeni z towarzystwa członkowie przedstawiający czynnik czy to fachowy czy obywatelski, zaś pełnoprawnymi członkami miały być wyłącznie firmy naftowe głosujące w stosunku do swych rozmiarów, przyczem firmy mniejsze wydzielić miano w osobną grupę właściwie pozbawioną wszelkiego znaczenia. Zarząd towarzystwa miał się składać z prezesa i czterech członków, oczywiście desygnowanych dowolnie przez obcy kapitał.

Plan ten wskutek nacisku był bliskim urzeczywistnienia, wskutek jednak zarzutów i oporu członków Związku Polsk. Przem. Naftowych, ten projekt „zmiany statutu" ulegał opóźnieniu, gdy zaś wreszcie imieniem firm krajowych oświadczył na posiedzeniu wydziału

p. Henryk Mikuli, że do tak zniekształconego towarzystwa, krajowe firmy nie przystąpią, wielki kapitał zrezygnował z przeprowadzenia tego planu.

Jeżeli o tem załatwieniu rozstrzygnęły nietylko względy oportunistyczne, ale też zrozumienie tego, że żywioł krajowy ma ważną rolę do odegrania w przyszłości przemysłu naftowego w Polsce, otwierałoby to drogę do współpracy.

Sprawozdanie Banku Naftowego za rok 1928.

W ubiegłym roku nastąpił w życiu naszej instytucji stanowczy zwrot.

Starania nasze o podwyższenie kapitału zakładowego do kwoty zł. 1,000.000 zostały uwieńczone pomyślnym rezultatem.

Grono założycieli i członków naszego Banku, skupionych w Związku Polskich Przemysłowców naftowych powołało do życia Komitet, gwarantujący pokrycie kapitału zakładowego.

Dzięki przychylnemu odniesieniu się P. T. Ministerstwa Przemysłu i Handlu przystąpiła do tej akcji Państwowa Fabryka Olejów Mineralnych w Drohobyczu, wpłacając kwotę zł. 200.000 na kapitał akcyjny.

Powyższe podwyższenie kapitału ukończone w IV. kwartale 1928 r. nie mogło dać rezultatów za okres sprawozdawczy.

Przedkładamy Walnemu Zgromadzeniu bilans za rok 1928 wykazujący stratę w kwocie 39.216.87.

Stratę tę spowodowała okoliczność, że zaległe odsetki od pożyczki hipotecznej i należytości za ubezpieczenie pracowników za lata ubiegłe przerzucono na rok sprawozdawczy — te pozycje czynią łącznie przeszło 21.000 zł, ponadto odpisaliśmy w bilansie wszelkie pretensje wątpliwe w kwocie zł. 30.352.28. Uważaliśmy za wskazane przeprowadzić wszystkie straty lat ubiegłych w roku 1928, by nowy okres rozpocząć bez żadnych obciążeń.

Wnosimy na odpisanie straty zł. 39.216·87 z funduszu zapasowego.

Wyniki działalności za I. kwartał 1929 r. usprawiedliwiają nadzieję, że instytucja nasza staje się w rzeczywistości placówką, służącą rozwojowi rodzimego przemysłu naftowego.

Portfel wekslowy wzrósł do kwoty 500.000 zł., udzieliliśmy szereg kredytów na rozbudowę kopalń, kredytów gwarancyjnych wyłącznie dla przemysłu naftowego.

Wzrost wkładów do kwoty 500.000 zł. jest wyrazem wzrastającego zaufania klienteli.

Jesteśmy w trakcie starań o kredyt reeskontowy, który pozwoli nam rozszerzyć ramy naszej działalności.

Z początkiem b. m. ogłosiliśmy subskrypcję III. emisji złotowej na kwotę zł. 500.000 to jest do ustawowo wymaganych zł. 1,500.000.

Prawo poboru zastrzeżone jest w piewszym rzędzie dla dawnych akcjonarjuszy i nie wątpimy, że nasi akcjonarjusze pospieszą z wykonaniem przysługującego im prawa pierwszeństwa.

Jesteśmy pewni pomyślnego wyniku, wobec przychylnego stanowiska Dyrekcji „Polminu“, która oświadczyła gotowość objęcia większego pakietu akcyj poza prawem poboru.

Mamy nadzieję, że niezniszczalna idea twórcy naszej instytucji, nieodżałowanej pamięci inż. Szaynoka znajdzie w naszych usiłowaniach urzeczywistnienie.

BILANS BANKU NAFTOWEGO

Z dniem 31. grudnia 1928 roku

	Aktywa zł.		Pasywa zł.	
Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim, P.K.O. i Banku Gosp. Kraj. .		105.511.96		
Papiery wartość. własne:				
pożyczki państwowe	1.762.20			
akcje . . .	35.005.02	36.767.22		
Udziały i akcje w przedsiębiorstw. konsorcjal. .		14.158.30		
Banki krajowe . .		25.324.48		
Weksle zdyskontowane .		182.705.32		
Rachunki bieżące (salda debetowe)				
zabezpieczone .	516.450.01			
niezabezpieczone .	101.256.73	617.706.74		
Nieruchomości (Lwów i Winnica) . . .		383.898.—		
Różne rachunki . . .		9.129.65		
Strata		39.216.87		
Kapitały własne:				
zakładowy . . .			1,000 000.—	
zapasowy . . .			50.949.05	
inne rezerwy . . .			3.297.01	1,054.246.06
Wkłady:				
terminowe . . .			119.082.58	
a vista			11.412.69	130.495.27
Rachunki bieżące (salda kredytowe) . . .				126.552.53
Wierzyciele hipoteczni .				73.578.16
Różne rachunki . .				29.546.52
		1,414 418.54		1,414.418.54

Gwarancje zł. 1,638.618.15

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW
z dniem 31. grudnia 1928 roku.

	Straty zł.	Zyski zł.
Procenty i prowizje wypłacone . . .	23.886·49	
Koszty handlowe	114.469·39	
Podatki	21.755·72	
Amortyzacja	7.184·30	
Odpisy na dłużnikach	30.352·28	
Procenty i prowizje pobrane . . .		60.054·82
Różnice kursowe (zysk na papierach wart. i udziałach		22.434·75
Dochody z nieruchomości		6.327·01
Różne (w tem dochód z przedsiębiorstw przemysłowych)		69.614·73
Strata		39.216·87
	197.648·18	197.648·18

DYREKCJA:

Winiarz Tadeusz *Kowalski Jan Bolesław*

RADA NADZORCZA:

Błażowski Mieczysław
Brzozowski Jan
Dembowski Felicjan
Dunka de Sajo Władysław
Longchamps Mieczysław
Matzke Władysław
Pierściński Juljan
Schätzel Stanisław
Sulimirski Wit
Wasung Jan
Winiarz Juljan
Wojciechowski Bronisław

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

Przemysł naftowy na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu.

Przy depresji panującej w ostatnich latach w przemyśle naftowym zdawało się, że ważny ten przemysł zupełnie nie będzie zastąpiony na poznańskiej wystawie. Wyłącznie inicjatywie Krajowego Tow. Naftowego popartej zrazu przez nieliczne tylko firmy zawdzięczać należy, że stało się inaczej.

Krajowe Towarzystwo Naftowe rozpoczęło już w r. 1927 akcję zmierzającą do zorganizowania udziału przemysłu naftowego w Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu.

Przeprowadzenie prac organizacyjnych powierzono „Komitetowi Bu-

dowy Pawilonu Naftowego" w następującym składzie: przewodniczący pułk. inż. Ignacy Boerner, sekretarz inż. Stefan Sulimirski, członkowie: dr. Stefan Bartoszewicz, dyr. Ryszard Ditrich, prof. Juljan Fabiański, dyr. inż. Wiktor Hłasko, dr. Stanisław Schaetzel, inż. Izydor Schulz, inż. Bohdan Skibiński, dr. Karol Strohl, dyr. Wit Sulimirski, dr. Stanisław Tabisz, dr. Konstanty Tołwiński, dr. Ignacy Wygard.

Komitet przystąpił natychmiast po ukonstytuowaniu się do pracy przy pomocy biura Krajowego T-wa Naftowego.

Repartycji kosztów dokonano na podstawie klucza produkcii, względnie przeróbki ropy poszczególnych firm.

Pawilon zbudowany jest w kształcie wieży wiertniczej z dwoma halami wystawowemi, w podziemiu i w parterze.

W programie urządzenia wystawy uwzględniono trzy kierunki:

1. Przedstawienie techniki pracy we wszystkich działach przemysłu naftowego oraz rezultatów gospodarki w okresie 10-lecia.

2. Przedstawienie zasobów naszych terenów jako źródeł surowca i źródeł energetycznych.

3. Propagandę konsumcji produktów naftowych przez możliwie wszechstronne przedstawienie zastosowania tych produktów w przemyśle i życiu codziennem.

Z powyższych względów podzielono powierzchnię wystawową na poszczególne działy produkcji i pracy w przemyśle naftowym, a mianowicie: 1. geologji, 2. wosku ziemnego, 3. wiertnictwa, 4. eksploatacji i energetyki, 5. transportu i magazynowania, 6. przeróbki, 7. konsumcji.

Cały ciężar organizacji wystawy spoczął na Komitecie oraz biurze Kraj. Tow. Naftowego. Firmy naftowe wykazały duże zrozumienie celów Wystawy i włożyły wiele pracy w należyte wygotowanie eksponatów. Zgłoszone eksponaty przedstawiają bardzo piękną całość. Dzięki udziałowi w wystawie instytucyj naukowych będą również wyniki na polu doświadczalnem i naukowem należycie przedstawione.

Równocześnie uruchomiono biuro rysunkowe, które pod kierownictwem prof. Fabiańskiego wykonało wykresy statystyczne za okres 10-lecia i to wykresy obrazowe dla szerokich rzesz zwiedzających oraz specjalne grafikony dla fachowców. Wykresy te tworzyć będą nieprzerwaną wstęgę we wszystkich działach pawilonu.

Całość zbioru eksponatów otrzymała stosowną oprawę dekoracyjną według projektu art. Kurczyńskiego oraz efektowną instalację świetlną. Dla lepszej orjentacji zwiedzających wydany będzie oprócz tego drukiem „Przewodnik po pawilonie naftowym", zawierający również rys historji przemysłu naftowego, oraz zwięzły opis techniki tego przemysłu.

Jubileusz Krajowego Towarzystwa Naftowego.

Dnia 1. czerwca odbędzie się z okazji 50-lecia istnienia i działalności Krajowego Towarzystwa Naftowego (1879—1929) uroczystość jubileuszu Towarzystwa z następującym porządkiem dziennym: O godz. 10·30 nabo-

żeństwo w Bazylice Archikatedralnej; o godz. 11·30 uroczysta Akademja w sali Izby przem.-handl.; o godz. 17 nadzwyczajne walne zgromadzenie Towarzystwa; o godz. 20 obiad w hotelu George'a. W przeddzień jubileuszu odbędzie się posiedzenie Wydziału Krajowego Towarzystwa Naftewego. W dniu jubileuszu, ukaże się specjalna publikacja zawierająca szereg bardzo ciekawych i cennych prac oraz sprawozdań z działalności Towarzystwa w okresie 50-lecia. Jak się dowiadujemy w programie tym ma zajść zmiana.

„Polmin“ przechodzi w ostatnim roku corazto nowe zmiany odnośnie do swego naczelnego kierownictwa. Mianowany naczelnym dyrektorem po ustąpieniu Prof. Stanisława Pilata, płk. inż. Ignacy Boerner, został zastąpiony przez dyrektora gazowni tarnowskiej inż. Wowkonowicza. Gdy tenże został powołany na dyrektora „Nowego Chorzowa“, nacz. dyr. Polminu został znów inż. Boerner, po to jednak by znów ustąpić z powodu powołania na ministra poczt i telegrafów. Obowiązki naczelnego dyrektora Polminu pełni obecnie Dr. Stanisław Schaetzel, do niedawna dyrektor biura Krajowego Towarzystwa Naftowego.

Dyrekcję biura Kraj. Tow. Naft. objął p. Ryszard Dittrich, jego zastępcą jest w dalszym ciągu inż. Stefan Sulimirski.

Z życia towarzystw Związkowych

Gazolina Sp. A.

Na odbytem w dniu 21. maja b. r. Walnem Zgromadzeniu uchwalono wypłacać od 1. listopada b. r. dywidendę za rok 1929 w kwocie po 4 zł. za kupon akcji nominalnej wartości 20 zł.

Do Rady Zawiadowczej zostali wybrani dotychczasowi członkowie: Inż. Felicjan Dembowski, Inż. Józef Kowalczewski, Inż. Władysław Matzke, Józef Oktawiec, Dyr. Józef Padewski, Inż. Gabrjel Sokolnicki, Michał Sroczyński, Wit Sulimirski, Jan Wasung, Inż. Marjan Wieleżyński, Dr. Bronisław Wojciechowski, inż. Konrad Wyleżyński.

Poza tem donosimy, że prawo wyboru IX emisji w ilości po 7 akcyj na 20 sztuk posiadanych (względnie w stosownym stosunku) po cenie nominalnej t. j. po 20 zł. za akcję należy jak najrychlej wykonać. Termin upływa w początku lipca, w 6 tygodni od daty ogłoszenia w „Monitorze Polskim“.

Rurociąg gazowy w kierunku Lwowa doprowadzono 25. maja b. r. do Dniestru t. j. przeszło 25 km.

Roboty ziemne wykonuje Zakład Meljoracyjny we Lwowie, zaś ro-

boty szwejserskie fabr. Kozłowski we Lwowie. Montaż i rozwózka we własnym zarządzie.

Próby wykazują minimalne braki tak na szwejsach wykonanych w polu, jakoteż na szwejsach w hucie mimo odbioru bardzo ścisłego, gdyż przy transporcie następują czasem uszkodzenia. Ale są to tylko drobne ułamki procentów.

Największe trudności przedstawiają przejścia przez rzeki, gdzie rury są zawieszone na specjalnych mostach. Wiercenie na wodzie, gdzie aparaty wiertnicze ustawiono na tratwach, jest dosyć trudne i żmudne. Dostawa rur odbywa się programowo i będzie na czas zakończoną.

Z drukarni Ludowego Spółdzielczego Towarzystwa Wydawniczego, Lwów, L. Sapiehy 77